GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 130. Joi, 12 (24) Iunie. 1886.

Braşovŭ, 11 Iunie 1886.

De când în urma morţii comitelui săsescŭ şi fişpanŭ alŭ comitatului Sibiiu Brennerberg s'a ivitŭ cestiunea reocupării acestui postŭ, compatrioţii noştri Saşi au începutŭ a avé din nou veleităţĭ de împăcare cu Ungurii dela putere. S'au scrisŭ cu acéstă ocasiune multe prin foile ungurescĭ şi săsescĭ cu refrenulŭ că o înţelegere s'ar dori de către ambele părţĭ. Sasii s'au arĕtatŭ cu acéstă ocasiune destulŭ de prevenitorĭ şi organele guvernului erau numai cu miere pe buze când vorbéu de cestiunea ocupării postului de comite săsescŭ.

A eşitŭ însĕ la ivélă şi cu acéstă ocasiune marea deosebire a vederilorŭ unora şi altora cu privire la însemnătatea cuvêntului „apropiare". Ungurii dela putere ḑicŭ către Saşĭ: nu dorimŭ nimicŭ mai ferbinte decâtŭ o sinceră apropiare; n'aveţĭ decâtŭ sĕ voiţĭ împăcarea şi noi vĕ vomŭ primi cu braţele deschise. La aceea însĕ, că şi guvernulŭ ar trebui sĕ facă câţiva paşi înainte, ca sĕ dovedéscă că şi elŭ vrea sĕ s'apropiă de Saşĭ nicĭ că se gândescŭ.

Acestorŭ vederĭ curióse ale celorŭ dela putere în materiă de împăcare le-au datŭ o viuă espresiune de curêndŭ „patrioţii" din Clușiu, carĭ când nu demonstréză în contra concetăţenilorŭ de altă limbă, fraterniséză cu ei, se'nţelege avêndŭ totdéuna în vedere vr'unŭ folosŭ practicŭ pentru poftele lorŭ nesăţióse politice.

O asemenea privelişte de fraternisare ne-au oferitŭ în ḑilele acestea cei din „centrulŭ culturii maghiare ardelenescĭ", primindŭ cu o cordialitate escepţională şi cu mare alaiu pe Saşii din Bistriţa, carĭ cu ocasiunea sĕrbătorilorŭ Rosaliilorŭ au făcutŭ o escursiune de plăcere pe noua cale ferată la Clușiu. Faptulŭ că câte-va sute de cetăţenĭ saşĭ din Bistriţa, funcţionarĭ, comercianţĭ, proprietarĭ ş. a. au mersŭ sĕ visiteze Clușiulŭ li s'a părutŭ Ungurilorŭ destulŭ de importantŭ spre a face capitalŭ politicŭ dintr'însulŭ. Făcut'au ei politică şi cu alte încă multŭ mai nensemnate evenimente. De ce sĕ nu câştige ceva gloria maghiară şi din escursiunea Sasilorŭ?

N'au lipsitŭ se 'nţelege articulĭ de fondŭ, carĭ sĕ înalţe marele momentŭ alŭ fraternisării. Acelaşĭ „Kolozsvari Közlöny," care făcuse nu de multŭ mare vêlvă din nisce cuvinte pronunţate de unŭ protopopŭ românŭ din Săcuime la unŭ jubileu, care precum furămŭ informaţĭ n'au avutŭ nicĭ o tendinţă politică, fiindŭ adresate numai fişpanului d'acolo, acelaşĭ ḑiarŭ — ḑicemŭ — sĕrbătoresce visita Sasilorŭ din Bistriţa ca unŭ semnŭ de încredere şi de simpatiă a Sasilorŭ pentru Ungurĭ. „Kolozsvari Közlöny" îşĭ esprimă bucuria, că Ungurii potŭ saluta pe óspeţii Saşĭ conduşĭ de primarulŭ lorŭ în Clușiu, „care a fostŭ odinióră unŭ oraşŭ săsescŭ şi care în cursulŭ vécurilorŭ a devenitŭ cu totulŭ maghiarŭ şi s'a desvoltatŭ până a ajunge capitala spirituală în părţile ardelene". Ér mai departe ḑice, că oraşulŭ Bistriţa, trimiţêndŭ unŭ numĕrŭ aşa mare de visitătorĭ în celŭ mai mare oraşŭ maghiarŭ ardelenescŭ, „a doveditŭ o astfelŭ de încredere şi simpatiă pentru Ungurĭ, care desminte tóte poveştile corespondenţilorŭ şi născocitorilorŭ de istorii, carĭ vorbescŭ înaintea streinătăţii germane de despoiarea barbară şi de sugrumarea elementului săsescŭ."

„Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt" se simte cu totŭ dreptulŭ în modŭ neplăcutŭ atinsŭ de acéstă salutare tendenţiósă, lipsită de tactŭ, a fóiei maghiare. „Aţĭ voitŭ, ḑice ea, sĕ ne aduceţĭ aminte că Clușiulŭ a fostŭ oraşŭ săsescŭ şi că în cursulŭ timpului a devenitŭ maghiarŭ, pentru ca Bistriţa şi alte oraşe săsescĭ sĕ şi-lŭ ia de esemplu?" Aceste reminiscenţe durerose pentru fiecare Sasŭ le reîmprospĕtă fóia din Sibiu descriindŭ în ce modŭ Clușiulŭ prin înşelăciune şi forţă a devenitŭ oraşŭ maghiarŭ.

Organulŭ naţionalŭ săsescŭ însĕ nu s'a mărginitŭ numai a rĕspunde la acéstă espectorare lipsită de tactŭ a fóiei clușiane, ci intră în discusiune seriósă cu ea şi asupra consecinţelorŭ politice ce le trage din visita Sasilorŭ dela Bistriţa şi sfĕrşesce prin a caracterisa situaţiunea actuală a Sasilorŭ faţă cu guvernulŭ. Ea se resumă în următorulŭ faptŭ:

Pe când foile din Clușiu se esaltéză de încrederea şi simpatia Sasilorŭ dela Bistriţa, fişpanulŭ de acolo br. Desideriu Banffy scrie autorităţii bisericescĭ evangelice săsescĭ, că 'n viitorŭ nu va mai primi dela ea nicĭ o hârtiă, care nu e scrisă în limba statului. Fişpanulŭ comite Gabrielŭ Bethlen, care ocupă provisoriu postulu de comesŭ săsescŭ, o face şi mai bócănă, trimiţêndŭ înderĕtŭ numitei autorităţĭ bisericescĭ o hârtiă, pentru că era scrisă în limba germană.

Acésta pentru glorificarea legii de naţionalitate şi a dorinţei de „apropiare" între Saşĭ şi Maghiarĭ.

Afacerea convenţiei şi pressa streină.

In timpulŭ din urmă s'au ridicatŭ în pressa din streinătate vocĭ, carĭ iau în apĕrare România în contra acusărei, că ea prin pretensiunĭ esagerate ar fi pricinuitŭ ruperea negociărilorŭ. Cunoscutulŭ publicistŭ germanŭ Paulŭ Dehn a scrisŭ în acestŭ înţelesŭ; unele organe de frunte prusiane asemenea iau în apĕrare România. Acum şi revista politică a dómnei Adam din Paris „La Nouvelle Revue" se pronunţă cu privire la ruperea negociărilorŭ pentru înoirea convenţiei austro-ungaro-române în modulŭ următorŭ:

»Pretenţiunile Austriei în privinţa reînoirei convenţiunii dela 1875 au fostŭ atâtŭ de isolente, încâtŭ ar fi trebuitŭ sĕ credemŭ România mórtă, decă le-ar fi primitŭ. La Viena se pretindea a se impune la Bucurescĭ ca o comisiune austriacă sĕ funcţioneze în România, şi ca, în casulŭ unei neînţelegerĭ între cele două ţĕrĭ, Ungurii sĕ hotărască. Ungaria însĕ este rivală României pe pieţele austriace pentru grâne şi pentru vite, şi, sub pretexele cele mai absurde, ea a închisŭ necontenitŭ frontaria vitelorŭ din România. Afară de acésta Austria cerea ca România sĕ se oblige a cumpĕra o cantitate otărîtă de mărfurĭ austro ungare."

„Pentru a grămădi imposibilităţĭ peste imposibilităţĭ propunerile de reînoire a Convenţiunei austro-române erau făcute în terminĭ atâtŭ de jicnitorĭ, încâtŭ chiar ministerulŭ Brătianu trebui sĕ cedeze unei manifestărĭ a opiniunii publice şi sĕ renunţe la orice înţelegere."

Pactulŭ austro-ungarŭ.

Resultatulŭ tractărilorŭ în camera deputaţilorŭ austriacĭ asupra vămii pe petroleu, după cum ni s'a făcutŭ cunoscutŭ prin telegramă, a fostŭ, că proiectulŭ guvernului austriacŭ, făcutŭ în înţelegere cu celŭ ungurescŭ, a căḑutŭ, şi s'a primitŭ propunerea lui Groholski: 2 fl pentru pĕcura grea şi 2 fl. 40 cr. pentru cea uşóră.

Votulŭ acesta prin urmare a amênatŭ încheiarea definitivă a pactului austro-ungarŭ, cine scie pentru câtŭ timpŭ. Camera magnaţilorŭ din Pesta e în neputinţă de a tracta în sesiunea acésta tarifulŭ vamalŭ de cumva camera seniorilorŭ austriacĭ nu va vota în ḑilele acestea vama pe petroleu în sensulŭ proiectului guvernului.

„Pester Lloyd" ḑice că nicĭ o voce nu se va găsi în dieta ungară, care sĕ nu-şĭ esprime pĕrerea de rĕu pentru nesuccesulŭ proiectului vamalŭ, deórece în Ungaria nimenea nu doresce sporirea vămilorŭ industriale, care înlesnesce rafinerielorŭ de petroleu pentru lunĭ de ḑile a introduce petroleu brutŭ rusescŭ cu taxa vamală numai de 1 fl. 10 cr.

Sesiunea actuală a dietei ungare, de cumva Reichsrathulŭ austriacŭ va stărui pe lângă votulŭ datŭ de camera, sĕ va închide în curêndŭ şi viitórea sesiune se va convoca pe la mijloculŭ lui Septembre. Nu se scie decă până atuncĭ le vorŭ succede celorŭ două guverne a ajunge la o înţelegere în privinţa vămii pe petroleu.

Congresulŭ naţionalŭ-bisericescŭ gr. or.

Duminecă în 8 Iuniu v. s'a deschisŭ în Sibiiu, după ceremonialulŭ obicînuitŭ, congresulŭ bisericei naţionale române gr. or. de către P. S. Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ prin următórea vorbire:

»*Pré sfinţite Domnule frate Episcópe! Pré stimaţĭ domnĭ deputaţĭ! Iubiţĭ fraţĭ, iubiţĭ fii sufletescĭ!*

„Impregiurărĭ extraordinare, preste totŭ nefavorabile pentru desvoltarea salubră a vieţii nóstre bisericescĭ, ni-au creatŭ şi de a doua óră pedecĭ la întrunirea normală a supremei nóstre corporaţiunĭ bisericescĭ; astăḑĭ însĕ avemŭ fericirea de a vedé delăturate acele pedecĭ şi ne aflămŭ repuşĭ în dreptulŭ nostru legalŭ de a ne aduna ca biserică autonomă în congresulŭ nostru naţionalŭ-bisericescŭ, care este chematŭ a regula în generalŭ administraţiunea bisericéscă pentru întréga nóstră provincie metropolitană.

„Binecuvêntatŭ sĕ fie acestŭ momentŭ nou de întrunire a supremei nóstre representanţe bisericescĭ; binecuvêntatŭ sĕ fie zelulŭ Domnielorŭ Vóstre, cu care aţĭ grăbitŭ a rĕspunde la învitarea ce Vi-o am făcutŭ prin circularulŭ meu convocătorŭ; binecuvêntare sĕ aducă şi salutarea mea cordială de „bine aţĭ venitŭ," cu carea Vĕ întêmpinŭ la acéstă întrunire!

»Experienţele, ce le-am făcutŭ în restimpulŭ de 11 anĭ, de când portŭ sarcina grea de archiepiscopŭ şi metropolitŭ, m'au întăritŭ totŭ mai multŭ în credinţa mea profesată şi la alte ocasiunĭ: că biserica nóstră, în statulŭ nostru şi între împrejurărĭ, cum suntŭ ale nóstre, numai prin o adevĕrată sinodalitate se póte susţiné, consolida şi póte prospera; îndeosebĭ eu am privitŭ şi privescŭ de unŭ atributŭ esenţialŭ alŭ organismului nostru bisericescŭ: ca elementulŭ mireanŭ sĕ exercieze în administraţiunea bisericéscă incurgerea, ce 'i-o asigură disposiţiunile cardinale din statutulŭ nostru organicŭ, fiindŭ numai astfelŭ posibilă o armonie bună în lucrările nóstre bisericescĭ şi realisarea dorinţelorŭ ce le avemŭ pentru resultate mulţumitóre în cultura şi moralitatea publică, la a cărora propagare este chematŭ în prima liniă clerulŭ nostru parochialŭ şi cu deosebire celŭ superiorŭ.

»Ca credincioşĭ supuşĭ aĭ Maiestăţiĭ Sale cesare şi apostolico-regescĭ a prea graţiosului nostru rege Franciscŭ Iosifŭ I şi ai preainaltei case domnitóre, sub garanţa şi scutulŭ legilorŭ patriei sĕ cultivămŭ dér acéstă sinodalitate şi sĕ căutămŭ a ni-o asigura pentru totdéuna, unindu-ne şi lucrândŭ toţĭ în spiritulŭ sublimŭ alŭ bisericii, care este propriaminte puterea nóstră de viéţă şi care trebue sĕ ne dea directivă în tóte lucrările.

»Premiţêndŭ acestea, sesiunea congresului nostru bisericescŭ pentru periodulŭ, în care ne aflămŭ, cu acésta o declarŭ de deschisă."

După acésta se numescŭ secretarii congresului şi se presintă credenţionalele. Congresulŭ e bine cercetatŭ, şi se aştéptă sĕ soséscă şi deputaţii carĭ mai lipsescŭ.

SCIRILE ḐILEI.

In tómna anului acestuia Maiestatea Sa monarchulŭ *Franciscŭ Iosifŭ* va visita provinciele ocupate *Bosnia* şi *Herţegovina*, e probabilŭ, că acéstă visită o va face după terminarea marelorŭ manevre din Septemvre.

—x—

Cetitorii noştri îşĭ aducŭ aminte, că advocatulŭ *Rubinŭ Patiţa* din *Alba-Iulia* a fostŭ datŭ în judecată, fiindŭ că a împărţitŭ între Românĭ 17 esemplare din romanulŭ „Horea» de Florantinŭ, despre care se pretexta că agită, prin cuprinsulŭ sĕu, contra Ungurilorŭ. Judecătoria de cercŭ din Alba-Iulia a condamnatŭ pe d-lŭ Patiţa, pe basa legei de pressă austriace, care e valabilă pentru Ardealŭ, la şése sĕptĕmânĭ arestŭ. Tabla r. din Tĕrgu-Mureşului a întăritŭ sentinţa *in merito*, dér a schimbatŭ pedépsa cu arestŭ în amendă bănéscă de 150 fl., eventualŭ 15 ḑile arestŭ.

—x—

In urma ploilorŭ celorŭ multe, dintre tóte văile mai însemnate ale Ardealului, numai valea Someşului a rĕmasŭ scutită de esundare. In comitatulŭ Sibiiului mai multe sute de jugĕre stau sub apă. Multă pagubă s'a făcutŭ la sĕmĕnăturĭ, şi încă şi mai multă la ierburĭ şi la otăvĭ. Totŭ aşa putemŭ ḑice despre Oltŭ, Mureşŭ şi

Tērnave. Cu deosebire Oltulŭ a făcutŭ pagube grozave, ierburile de pe rîturī suntŭ ca şi nimicite cu desĕvirşire; economii suntŭ fórte îngrijaţī pentru ierna viitóre din causa lipsei de nutreţŭ pentru vite; deasemenea şi la cucuruzŭ (porumbŭ) a făcutŭ multe pagube.

—x—

»Românului« i se scrie din *Viena*, că mai mulţī fabricanţī marī din *Austro-Ungaria*, carī facŭ esportŭ mare în *România*, au hotărîtŭ, în casulŭ nereînoirei convenţiunei comerciale, sĕ transmute fabricele lorŭ în România.

—x—

Mare vrajbă între „patrioţii“ dela Cluşiu şi cei dela Budapesta, din causă că nu se potŭ înţelege asupra întrebărei: »cine papă averea naţiunei?«. „Ellenzék“ aduce de astă-dată unŭ bunŭ argumentŭ în contra celorŭ dela Pesta, arĕtândŭ, că pe când teatrului naţionalŭ maghiarŭ din Cluşiu „abia“ 'i se dă din visteria statului o subvenţiune anuală de 20,000 fl. v. a. — pe atuncī în Budapesta numai acum (la doi anī după edificarea noului teatru) se treḑesce ministrulŭ de interne sĕ cĕră inventarŭ despre averea teatrului naţionalŭ. Aşa-dĕră acéstă avere de mai multe sute de mii florinī s'a administratŭ până acum fără inventarŭ, ba póte chiar fără controlă. „Ḑeu este mirare — ḑice „Ellenzék“ celorŭ dela Pesta — că pe lângă o astfelŭ de administrare anulŭ primŭ alŭ teatrului s'a sfîrşitŭ cu unŭ deficitŭ numai de 600,000 fl. v. a.“ — La arta de a păpa banii se pricepŭ aşader şi unii şi alţii fórte bine, cu deosebirea, că cei dela isvorŭ suntŭ invidiaţī de ceilalţī pentru că potŭ păpa mai multŭ.

—x—

In *Boroşneulŭ micŭ* şi în *Valea arinilorŭ* (Egerpatak) din comit. *Trei-scaune* a fostŭ la 15 Iuniu n. o ruptură de norŭ, care a pricinuitŭ marī pagube. In localitatea din urmă mai multe case au fostŭ săpate de apă, 50 de oi s'au înecatŭ în valurī.

—x—

Profesorulŭ din Deva, Gavrilŭ Szinte, a trimisŭ spre esaminare douĕ cărţī românescī din timpurile vechī d-lui Vasiliu Rethi dela museulŭ din Pesta, care de mai multŭ timpŭ se ocupă cu cestiunea «valachă». După constatările lui Rethi, aceste cărţī suntŭ din secululŭ alŭ 16-lea, scrise în limba vechiă slavică, care era pe atuncī limba eclesiastică a Românilorŭ. Una conţine liturgia vechiă slavică, ér cealaltă psalmii de penitenţă ai lui Davidŭ, scrişī în limba vechiă slavonă; pe icī, pe colea însĕ se află pe marginea foilorŭ şi traducere românéscă, scrisă cu litere cirile. Pe prima fóiă a acestei din urmă se află următórele cuvinte scrise cu mâna: *Ieremia Mogila Vojvoda Gospodar*, care a domnitŭ în Moldova dela 1595—1607 şi care a donatŭ acéstă carte cine scie cărei biserici din Ardélŭ.

—x—

Lângă Nadeşŭ au sfâşiatŭ lupii în ḑilele trecute doisprezece mânḑī.

—x—

Societatea academică socială-literară »România-Jună« din *Viena* şī-a constituitŭ comitetulŭ pentru semestrulŭ de vĕră în următorulŭ modŭ: Preşedinte: Drd med. Alexandru Popŭ; Vice-preşedinte: Drd. phil. Elie Gherghelŭ; Secretarŭ I: Franciscŭ Besanŭ, stud. forest.; Secretarŭ II: Iosiph Turcu, stud. med.; Cassarŭ: Grigore Ţĕranŭ, stud. med.; Controlorŭ: Ioanŭ Papanicolŭ, stud. med.; Bibliotecarŭ: Octavianŭ Popŭ, stud. techn. şi Economŭ: Ioanŭ Deacŭ, stud. forest. In comisia literară s'au alesŭ: Drd. med. Emanuelŭ Doctorŭ; Petru Spanŭ, stud. phil.; Ioanŭ Gugianŭ, stud. forest.; Aronŭ Moşoiu, stud. acad. comerc. şi Valeriu Rusu, stud. phil.; în comisia revĕḑĕtóre: Basiliu Tĕrnoveanŭ, stud. med.; Victorŭ Roşca, stud. med. şi Dionisiu Goilavŭ stud. med.

—x—

Abiturienţii din Blaşiu au datŭ la 22 Iuniu n. o petrecere în sala „Hotelului Naţionalŭ«. Venitulŭ s'a destinatŭ pentru înfrumseţarea opidului.

—x—

Mai ḑilele trecute a plecatŭ din Romanŭ pentru America unŭ numĕrŭ mare de israeliţī. Unŭ altŭ transportŭ de emigrărī se pregătesce pentru ḑilele acestea, scrie „Românià“.

De sub póla munţilorŭ apusenī.

Iuniu, 1886.

Onor. d-le Redactorŭ! Deşi veţī fi primitŭ óreşī carī informaţiunī despre starea nóstră socială şi politică din acestŭ ţinutŭ, totuşī pe deplinŭ nu credŭ sĕ fiţī pusŭ în curentŭ cu tóte cele ce se petrecŭ la noi. De aceea viu, atâtŭ sĕ vĕ raportezŭ câtŭ se póte mai obiectivŭ faptele, câtŭ şi sĕ vĕ cerŭ lumină în cele de noi necunoscute.

Aţī fostŭ informaţī despre lucrările mai marilorŭ, că în Octomvre anulŭ trecutŭ, în urma unorŭ vorbe de pe strade, binevoitorii noştri *ni-au blocatŭ cu miliţiă*, şi încă din regimentulŭ 82 din Sibiiu, ca şi când celelalte regimente ce s'au aflatŭ în apropiere nu arŭ fi fostŭ, séu póte nu arŭ fi destulŭ de subordinate comandei supreme a Maiestăţii Sale. Nu scimŭ decă acésta măgulesce ambiţiunea militară, séu lovesce în ea? Scimŭ numai, că orī şi care soldatŭ, fiă de orice naţionalitate séu confesiune, este şi trebue sĕ fiă supusŭ şi credinciosŭ comandei supreme. Acésta s'a doveditŭ în tóte luptele de până acuma. De cumva n'ar crede fraţii noştri Ungurī, atuncī d-lorŭ singurī ar face escepţiune.

Dér abstrăgêndŭ dela aceste, întrebămŭ pe d-lŭ Redactorŭ şi îlŭ rugămŭ sĕ binevoéscă a ne da desluşire, carī au fostŭ motivele pentru carī noi amŭ trebuitŭ sĕ suferimŭ greutatea încvartirărei miliţiei în restimpŭ de şése lunī, căcī dela comitatŭ nu ni se dă nicī o desluşire?*)

Óre a dobênditŭ de aicī poporulŭ, séu statulŭ vr'unŭ folosŭ moralŭ orī materialŭ? Dobêndi-t'a óre poporulŭ, când în urma dispoşiţiunilorŭ făcute a fostŭ lovitŭ fără cruţare în demnitatea sa şi în sĕmţulŭ de lealitate faţă cu tronulŭ, cu care sĕmţŭ elŭ totdeuna s'a fălitŭ? Dobândi-t'a ceva statulŭ prin aceea, c'a trebuitŭ sĕ susţină cu spese duple miliţia garnisonată aicī?

Nu credemŭ nicī una, nicī alta, din contră, ne dóre când vedemŭ, că banii adunaţī cu atâta sudóre se aruncă în vêntŭ în urma miserabilelorŭ calumnii ale unorŭ intriganţī. Ne dóre, când vedemŭ, că mai marii noştri facŭ deosebire în credinţa armatei. Ne dóre, când intrigele unorŭ ómenī rĕu-voitorī trecŭ de adevĕrŭ înaintea celorŭ competenţī.

Dér sĕ lăsămŭ acestea, carī tóte le-a acoperitŭ cu unŭ adevĕratŭ tactŭ militărescŭ bravulŭ comandantŭ alŭ companiei, d-lŭ căpitanŭ Gustavŭ Kneupp, care cu cultura-i superióră şi purtarea-i afabilă a sciutŭ sĕ câştige simpatiile celorŭ norocoşī a lŭ cunósce, şi esemplară a fostŭ disciplina şi ordinea ce a susţinut'o în rĕstêmpŭ de şése lunī.

Cu părere de rĕu ne-amŭ despărţitŭ de bravulŭ căpitanŭ, ér miliţia, care era adusă spre restabilirea ordinei, de nimenī conturbate, s'a depărtatŭ plângêndŭ. Aceste suntŭ urmările calumnielorŭ, intrigelorŭ şi înegririlorŭ, cu carī inimicii nostri politicī au voitŭ sĕ ne discrediteze înaintea tronului. Căcī după a nóstră socotélă alta nu póte sĕ fiă, neeşindŭ la ivélă nicī chiar câtŭ e unŭ grăunte de muştarŭ din învestigările judecătoriei dela Alba-Iulia şi Têrgulŭ-Murĕşului.

Nu cumva suntŭ tóte urzite de Ungurii dela cârma comitatului ca unii ómenī, ce-i mustră consciinţa de faptele lorŭ. Decă nicī acésta nu e, apoi trebue sĕ ḑicemŭ: „parturiunt montes, nascitur ridiculus mus.“

Dér sĕ nu credeţī că acéstă activitate febrilă a adversarilorŭ nostri se învêrte pe lângă intimidarea individilorŭ singuraticī, precum s'a încercatŭ a se face cu preoţii din Ighiu şi cu proprietarulŭ Nicolau Florescu. Activitatea lorŭ se estinde şi asupra instrucţiunei publice, dândŭ totŭ mai tare năvală asupra scólelorŭ confesionale. Astfelŭ în anulŭ curentŭ, în urma unei decisiunī aduse în adunarea bisericéscă ev. ref. s'a aşternutŭ cererea spre a dobândi o scólă de statŭ în opidulŭ Ighiu, deşi suntŭ treī scolī confesionale corĕspunḑĕtóre pentru abia 1400 locuitorī. Ţinta acestei cererī credŭ că e cunoscută şi nu este lipsă de esplicărī.

Ne mai fericescŭ adversarii nostri cu comasarea, carea acum este la frângere, deşi doi inginerī au părăsit'o strigândŭ, mai cu semă unulŭ, cu numele Lázár Farkas, în gura mare că: nu se póte continua lipsindŭ din mĕsurare 42 jug. Acelea póte în lumea cealaltă se vorŭ împărţi între iobagī, că pre lumea asta şi le-au mâncatŭ prin inginerii diplomaţī. Mai aşteptī altă fericire? Acestea le-am amintitŭ cam în generalŭ, în specialŭ însĕ amŭ avea multe de a vĕ comunica.

Amŭ mai avea sĕ ne tânguimŭ da oprirea pădurilorŭ; nicī în astă privinţă nu se ţine sémă de interesele poporului, din care pricină şi astăḑī se află vii pe pămêntŭ neridicate, lipsindŭ parii trebuincioşī. Óre cu ce'şī va solvi omulŭ sĕrmanŭ contribuţiunea, când viia'i este singurulŭ lui isvorŭ de venitŭ? S'a opritŭ aducerea de parī, nuele, ér lemne pentru edificii de doi anī nu e ertatŭ a aduce. Casele ruinate şi coperişele căḑute s'au aşeḑatŭ pe păreţī. Ómenii oftéză, plângŭ când trebue sĕ plătéscă atâta contribuţiune pentru pădurea de vre-o 5000 jug., ér când au lipsă de lemne li se légă drumulŭ. Şi tóte acestea la poruncă mai înaltă a »Măriei sale« d-lui vice-comite, care e premiatŭ pentru merite, pe carī noi ḑeu nu le cunóscemŭ.

Prevaricaţiunī de pădure ce pertractéză şi după doi anī. Căcī şe sĕ facī, când vice-comitele protonotarulŭ, şi d-lŭ solgăbirĕu suntŭ toţī rudenii? Ai sĕ plângī şi sĕ tacī.

Cu altă ocasiune vĕ voiu mai comunica şi despre altele, căcī acuma ne ajunge nĕcazulŭ, care ne-a cuprinsŭ pentru perderea ródelorŭ de viiă prin rĕcelile din sĕptĕmânile trecute.

In fine nu potŭ sĕ nu facŭ amintire, că între atâtea nĕcazurī avurămŭ şi o ḑi de mângăiere. Şi acea ḑi fù ḑiua de 3/15 Maiu, când poporulŭ românŭ de ambe confesiunile în vĕstminte de sĕrbĕtóre şi în numĕrŭ destulŭ de considerabilŭ se presentă în casa lui Dumneḑeu şi acolo cu multă devoţiune şi pietate asistă până în fine la celebrarea cultului divinŭ şi a „Parastasului« adusŭ anume pentru sufletele celorŭ, carī au suferitŭ martirŭ pentru libertatea nóstră. Minune însĕ, că nu furămŭ păḑiţī nicī de gendarmeriă, nicī măcarŭ de córda deregĕtoriei politice; şi cu tóte astea nu »rĕsturnarămŭ statulŭ,“ ci plinī de multămire sufletéscă ne depărtarămŭ la ale nóstre.

Cincinatŭ dintr'unŭ satŭ.

*) Motivele, decă nu le cunósceţī din gura lorŭ, le simţiţī din faptele lorŭ. — Red.

FOILETONU.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Pe faţa unora din ómenii lui Stanley se putea vedé, că gróza pĕtrunsese adêncŭ în inimile lorŭ. Unii dintre eī erau gata a încerca sĕ scape cu fuga, călĕtorulŭ nostru însă îī opri în locŭ şi căută a le însufla curagiŭ.

„Iubiţiī meī soţī,“ ḑise elŭ, „întăriţī piepturile vóstre. Aşteptaţī, până când veţī vedé sburândŭ prima dardă duşmană, şi atuncī puneţī la ochiŭ armele vóstre şī ţintiţī bine. Nu puşcaţī toţī dintr'odată. Ţintiţī atâta, până când veţī fi siguri, că glónţele vóstre nu se vorŭ perde înzadarŭ. Nu cum-va sĕ socotiţī, că aţī puté scăpa cu fuga; numaī armele vóstre vĕ potŭ mântui!“

Celŭ maī mare dintre vasele duşmane se repede cu putere spre „Lady Alice“, ca şi când ar avé de gândŭ sĕ o sdrobéscă cu lovitura sa. Dintr'odată însă elŭ face o sucitură, şi sĕ întórce cu córtele spre luntrea călĕtorului nostru. La momentŭ se şi audŭ sbârnâindŭ prin aerŭ dardele sĕlbaticilorŭ, dară puscile dau în grabă unŭ rĕspunsŭ cu multŭ maī primejdiosŭ. Duşmaniī se retragŭ înapoī risipiţī, totŭ cu iuţéla cu care au venitŭ, dară numaī ca ceva maī în josŭ sĕ se întrunéscă pentru unŭ nou atacŭ.

„Sângele ferbe în vinele nóstre“, scrie Stanley. „Este o lume de ucigaşī, şi noī simţimŭ, că urîmŭ din totŭ sufletulŭ pe mişeī, ce facŭ parte din ea.“

Ancorele se ridicară, şi atacaţiī se făcură acuma atacatorī. Duşmaniī fură alungaţī până în satele lorŭ, şi şi de aicī fură scoşī şi goniţī în pădurile învecinate. In sate se aflară dovedile cele maī lămurite, că locuitoriī lorŭ erau mâncătorī de ómenī. Lângă unŭ focŭ aprópe stinsŭ Stanley găsi o mână de omŭ de jumĕtate mâncată, éră printre cărbunī cóste de omŭ aprópe arse.

Ancă înainte de a înséra călĕtoriī noştri se îmbarcară din nou şi se grăbiră a se depărta de acéstă regiune locuită de nesce seminţiī aşa de numĕróse şi aşa de rĕsboinice.

„Acéstă a douĕ-ḑecī şi opta luptă desperată“, scrie Stanley, „pe care o avurămŭ cu furiile neîmblânḑite a acesteī sĕlbatice ţĕrī, începŭ a ne umplé de bănuială faţă cu orī şi ce fiinţă cu chipŭ omenescŭ. Ne făcusemŭ cu curagiŭ cale prin cete totŭ maī numeróse de sĕlbaticī, risipisemŭ unŭ numĕrŭ însemnatŭ de flotile, luptându-ne mereu ḑiua şi nóptea, întrebuinţasĕrămŭ tóte felurile de apĕrare, şi cu tóte acestea la fiecare cotitură a acestuī rîu îngrozitorŭ rĕsunau din nou puternicele strigăte ale sĕlbaticilorŭ. De aicī înainte începurămŭ a ne simţī obosiţī. Şi totuşī nu ne depărtaserămŭ multŭ de mijloculŭ uriaşuluī continentŭ! — Rêndurile nóstre se răriau vĕḑêndŭ cu ochiī, nu numaī cu câte unulŭ, ci şi cu câte doī şi cu câte treī de odată. Intre noī toţī nu erau 30 de inşī, carī sĕ nu fi avutŭ vre-o rană. A o maī duce în chipulŭ acesta grozavŭ, era cu neputinţă. Ḑiua, în care aveamŭ sĕ ne prăpădimŭ cu toţiī şi sĕ întindemŭ gâturile nóstre în tocmaī ca nisce micī canibalilorŭ spre junghiere, trebuia sĕ se apropiă în curêndŭ.“

Lăţimea rîuluī, care adese-orī era împărţitŭ de şirurī lungī de insule în câte şese braţe, crescea în continŭ. Canalele acestea uşurau în cât-va drumulŭ călĕtorilorŭ noştri. Peste nópte aceştia de obiceiŭ petreceau în desişurile vre uneia dintre insule.

In 2 şi în 3 Februariu fură ciocnirī din nou. Atâtŭ ḑiua, câtŭ şi nóptea sĕrmaniī noştri călĕtorī erau într'una îngroziţī de strigătele de rĕsboiŭ ale sĕlbaticilorŭ. Maī sigure erau canalele, şi astfelŭ printr'acestea îşī urmau eī maī cu sémă călĕtoria lorŭ, care sĕmĕna maī multŭ cu o fugă. Apropierea de ţermurī era împreunată cu cele maī marī pericule.

In 6 Februariu ajunse espediţia la loculŭ, unde rîulŭ se îndreptă cu totulŭ spre apusŭ. Aicea lăţimea luī este dela $6^1/_2$—$11^1/_4$ chilometri.

Lugoșiu, în 18 Iuniu 1886.

† *NECROLOGU.* — Cu adêncă durere vĕ comunicŭ scirea, că fostulŭ căpitanŭ ces. reg. în pensiune și perceptorŭ comitatensŭ alŭ comitatului Carașiu-Severinŭ *Iacobŭ Coșgaria* în 18 Iuniu st. n. fiindŭ lovitŭ de apoplecsiă, în etate de 65 de anĭ, s'a mutatŭ la cele esterne. Elŭ s'a născutŭ în comuna Vadŭ, comitatulŭ Făgărașului. A servitŭ ca soldatŭ bravŭ mai mulțĭ anĭ în Regimentulŭ de graniță I românŭ, și a luatŭ parte la tóte bătăliile anilorŭ 1848 și 1849 cu onóre; ér după desființarea graniței în Transilvania, a fostŭ transferatŭ la unŭ regimentŭ de liniă. In urmă ajungêndŭ în pensiune, s'a căsĕtoritŭ cu fica cea modestă și fórte bine crescută, Emilia, a preotului românŭ din Lugoșŭ, Teodori, cu carea a dusŭ o fericită și exemplară căsătoriă 21 de anĭ aicĭ în Lugoșiu. Pre la anulŭ 1873 a fostŭ alesŭ de controlorŭ și mai târdiu de perceptorŭ comitatensŭ alŭ comitatului Carașiu-Severinŭ. Ca oficialŭ comitatensŭ și-a împlinitŭ oficiulŭ sĕu cu cea mai punctuală exactitate și consciențiositate, așa încâtŭ a obținutŭ perfecta îndestulire din partea superiorilorŭ sĕi.

Elŭ a lăsatŭ în doliu pe iubita și esemplara sa soțiă Emilia, pe fiulŭ sĕu Corneliu, elevulŭ institutului militarŭ »Wiener Neustädter Akademie,« pe fiica sa Emilia și pe mititelulŭ sĕu băiatŭ Aureliu.

Rĕmășițele pămêntescĭ ale multŭ regretatului repausatŭ s'au aședatŭ spre eternulŭ repausŭ în cimitirulŭ românŭ din locŭ, la 19 Iuniu 1886 st. n. după ritulŭ bisericei gr. cat. a cărei fiiu fidelŭ a fostŭ.

Înmormêntarea a fostŭ pompósă, fiindŭ representată miliția din locŭ, carea i-a datŭ și salvele cuvenite; corpulŭ oficialilorŭ comitatensĭ și publiculŭ din locŭ.

Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria eternă!

A.

In interesulŭ industriei transilvane.

Camera de comerțŭ și industriă din Brașovŭ a primitŭ următórea ordinațiune din partea ministeriului ungurescŭ de agricultură, industriă și comerțŭ, dela 7 Iuniu a. c. sub Nro. 884:

Relațiunile ivite în urma espirării convențiunei comerciale cu România impunŭ tuturorŭ factorilorŭ chemațĭ datoria patriotică, de a lucra cu încordată activitate și cu tóte mijlócele disponibile, ca sĕ înlăture după putință pericolulŭ, care amenință pe industriașii noștri în districtele dela graniță în urma perderii piețelorŭ române și sĕ promoveze esistența și desvoltarea mai departe a lucrării amintițilorŭ industriașĭ.

Dér acestŭ scopŭ sĕ póte numai atuncĭ ajunge, prin dispozițiunile luate până acum de către guvernulŭ unguresçŭ în folosulŭ industriașilorŭ dela graniță și prin mĕsurile, care se vorŭ lua și în viitorŭ, décă organele respective sprijinescŭ după putință guvernulŭ în acéstă activitate, luândŭ parte activă la ea.

Pentru aceea invitŭ camera de industriă, de a urma cu atențiune starea industriașilorŭ dela graniță, de a mĕ insciința neîntârdiatŭ, în casŭ necesarŭ și pe cale telegrafică, despre fiecare momentŭ mai insemnatŭ, despre dorințele industriașilorŭ interesațĭ, despre tóte casurile, care cerŭ ajutorulŭ guvernului, precum și despre propunerile ei proprie privitóre la acésta și de a lua dispozițiunĭ chiar și în propriu'i cercŭ de activitate, ca interesele industriei indigene sĕ fiă apĕrate după putință și sĕ fiă împărtășite de sprijinulŭ recerutŭ.

Budapesta, 7 Iuniu 1886. *Széchenyi* m. p.

Unde suntŭ banii?

Mai în fiă care di cetimŭ în diarele unguresci plângerĭ peste plângerĭ, că învĕțătorii maghiarĭ dela scólele »patriotice“ de statŭ nu-șĭ primescŭ salarulŭ regulatŭ, suntŭ flămândĭ, sdrențoșĭ și bătuțĭ de Dumnedeu.

Unŭ învĕțătorŭ se laudă în „Ellenzék,« că elŭ a întrecutŭ și pe doctorulŭ americanŭ Tanner, căcĭ acesta a flămânditŭ numai 40 de dile, pe când elŭ (învĕțătorulŭ) a mâncatŭ răbdărĭ prăjite 170 de dile, căcĭ de 9 lunĭ de dile nu șĭ-a primitŭ salarulŭ. Fŭ provocatŭ sĕ-șĭ comande portretulŭ lui Trefortŭ; s'a supusŭ ordinului și și l'a comandatŭ, dér nu pentru că ar avé cu ce sĕ-lŭ plătéscă, ci pentru ca sĕ și-lŭ pună deasupra patului și sĕ védă dimineța când se scólă și séra când se culcă fața aceluia, pentru care atâtea schintei verdĭ i-au scăpăratŭ și-i scapără din ochĭ de fóme. Anulŭ de scólă și l'a implinitŭ și creditorii îlŭ iau pe gónă.

Unŭ altŭ învĕțătorŭ comunalŭ se plânge, că de mai multe lunĭ de dile nu șĭ-a primitŭ salarulŭ, dice că învĕțătorii îșĭ perdŭ creditulŭ până chiar și înaintea celui mai din urmă cismarŭ și negustorŭ, se înglodescŭ în datorii și devinŭ slugĭ plecate ai cămătarilorŭ fără sufletŭ și fără omeniă. Anulŭ de scóla și l'au încheiatŭ, dér arunculŭ speselorŭ pentru acelŭ anŭ este încă colo »susŭ« (la Pesta). Nu este librăriă prin Clușiu și prin jurulŭ sĕu, și nu este neguțătorŭ de hârtiă la care sĕ nu fiă datorĭ. Anulŭ însĕ a trecutŭ cum a pututŭ, dér suntŭ îngrijațĭ că ce se vorŭ face în anulŭ viitorŭ, căcĭ creditulŭ și l'au păpatŭ de pretutindenea.

In adevĕrŭ e unŭ misterŭ, că ce face guvernulŭ unguresçŭ cu banii. Milióne de Nemaghiarĭ muncescŭ pentru dările cele grele fără se cheltuéscă guvernulŭ unŭ banŭ frântŭ pentru ei. Și cu tóte astea financele suntŭ așa de dĕrăpănate, încâtŭ nicĭ scólele unguresci nu și le mai póte susținé guvernulŭ, ér învĕțătorii le morŭ de fóme.

Și »Kulturegyletiștii“? Nicĭ capulŭ nu'i dóre. Țînŭ adunărĭ cu banchete și balurĭ, întindŭ la ciardașe, nóptea viséză maghiarisare, ér diua plângŭ fiascurile.

Invitare.

Adunarea generală a „Reuniunei învĕțătorilorŭ Românĭ Sĕlăgienĭ« se va ține éstŭ timpŭ în 5 Iuliu st. n. 1886 în comuna Hidigŭ. Sĕ invită toțĭ membrii reuniunei precum și onoratulŭ publicŭ, ce se interesézá de instrucțiunea poporală

Zelău 18 Iuniu 1886.

Din încredințarea președintelui:
Gavrilŭ Trifu
v.-președinte.

Convocare.

Adunarea generală a despărțămêntului VIII alŭ „Associațiunei Transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ“ se convócă prin acésta în comuna Totoiu pe 11 Iulie 1886 s. n. de către Direcțiunea despărțămêntului alŭ VIII-lea.

Alba Iulia 14 Iunie 1886. *Ioanŭ Piposŭ* directorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 23 Iuniu. — Senatulŭ, continuândŭ desbaterea asupra isgonirii prințilorŭ, a primitŭ, după esplicările date de Freycinet, ântâiulŭ articulŭ alŭ proiectului (isgonirea contelui de Parisŭ, a fiului acestuia și a celorŭ doi Napoleonĭ) cu 137 contra 122 voturĭ. In urmă s'a primitŭ legea 'ntrégă cu 141 contra 107 voturĭ. (Aplause 'n stânga.)

PARISŬ, 23 Iuniu. — Camera a hotărîtŭ, cu tótă împotrivirea guvernului, sĕ pună la ordinea dilei sporirea vămei pe cereale și pe zacharulŭ streinŭ.

DIVERSE.

Naivitate copilărescă. — In dilele trecute ședeau la mésă membrii unei familii. D'odată se ridică o furtună cu fulgere și trăsnete. Fără veste cade trăsnetulŭ în casă cu tunetŭ îngrozitorŭ. Toțĭ cei presențĭ stau ca înlemnițĭ împrejurulŭ mesei, numai miculŭ Ionelŭ întrébă cu spaimă: »Tată, suntemŭ acuma morțĭ?«

Unŭ nou soiu de complotŭ. — Cetimŭ în fóia umoristică din München următórea istorióră hazliă: Unŭ vechiu profesorŭ de gimnasiu îșĭ dase înzadarŭ ostenéla, de a ține în frĕu clasa. Scolarii veneu totdéuna la scólă nepregătițĭ și îșĭ permitéu a face tóte năsdrăvăniile în decursulŭ orei. Profesorulŭ se dedase deja cu această purtare a scolarilorŭ, așa că abia o mai observa. Dér într'o di frumósă se hotărescŭ băeții sĕ învețe bine lecțiile pentru diua următóre și sĕ se pórte în decursulŭ orei cum sĕ cuvine. Așa au și făcutŭ. Când profesorulŭ intră dimineața în clasă, scolarii ședeau tăcuțĭ în băncile lorŭ. Profesorulŭ aruncă uimitŭ privirile sale în prejurulŭ sĕu. Se urcă pe catedră și'șĭ puse cărțile pe masă. O neliniște nepomenită îlŭ cuprinse. Instrucțiunea începe. Rĕspunsurĭ, care nu lasă nimicŭ de doritŭ, se dau din partea scolarilorŭ. Liviu începe a tremura în mâna profesorului. La tóte intrebările i se rĕspunde iute și bine, pe când clasa continuă a asculta cu cea mai mare liniște instrucțiunea școlară. Când deodată se cutremură profesorulŭ din totŭ corpulŭ, îșĭ svêrle cartea din mână și strigă cu voce de „stentorŭ« asupra întregei clase: »Asta nu o permitŭ, asta e o conjurațiune de totŭ ticălósă!“

Fabricarea oxigenului. — Ea a fostŭ minunea chimică a esposițiunei de invențiunĭ în Londra. După procedura fraților Brins se tratéză în scopulŭ acesta oxyd de bariu liberŭ de apă, ca o leșiă minerală artificială, care absórbe oxygenŭ din aerulŭ atmosfericŭ și îlŭ redă după aceea pentru tractare mai departe. Punctulŭ esențialŭ alŭ acestei invențiunĭ e, de a face nedestructibilŭ oxidulŭ de bariu de apă, care altmintrelea ar trebui sĕ fiă la 24 óre înoitŭ, ceea ce arŭ costa pré multŭ. Cu barytulŭ nedestructibilŭ se reducŭ cheltuielele pregătirei oxigenului, așa că ea va deveni universală și va pricinui o revoluțiune completă în industria chimică. Afară de întrebuințarea barytului pentru scopurĭ medicale și higienice precum inhalațiune, aerisarea teatrelorŭ, salelorŭ publice, spitalelorŭ, prepararea bĕuturilorŭ rĕcoritóre, oxigenulŭ va rivalisa în tehnica iluminării cu lumină electrică, va ajuta sĕ se producă în metalurgiă temperaturile cele mai marĭ, cunoscute până acum. De multŭ se sîrguescŭ metalurgii, de a puté încăldi cu gaze libere de nitrogenŭ (azotŭ) ceea ce acum pare a se împlini Nitrogenulŭ (azotulŭ), care la pregătirea oxigenului apărea ca unŭ productŭ secundarŭ superfluu, se transformă după o procedură ingeniósă a inventatorilorŭ în sărurĭ amoniace.

Căzutŭ în prăpastiă. — In diua de 23 Maiu, ciobanulŭ Ionŭ Nițoiu din Transilvania, servitorŭ la vite în muntele Păduchiosu, ce aparține de com. Moroenĭ, același județŭ, pe când ducea de mâncare tovarășului sĕu G. Oprescu, care era cu vitele la pășune, a alunecatŭ și a căzutŭ într'o prăpastie la o adêncime de 25 metri, unde s'a găsitŭ mortŭ.

Asigurărĭ. *Direcțiunea societății »Assicurazioni Generali«* ne comunică, că s'a hotărîtŭ, sub reservă de aprobațiune guvernamentală, de a introduce în condițiunile polițelorŭ de asigurare pe viață diferite *reforme în interesulŭ asigurațilorŭ*, mai alesŭ cele mai intime concesiunĭ în favorulŭ *obligațilorŭ la serviciulŭ glótelorŭ*. Anume, décă asigurarea esistă în putere de celŭ puținŭ timpŭ de unŭ anŭ, polița are se remână în putere *fără nicĭ unŭ adausŭ de premiu* chiarŭ și pentru casulŭ, cândŭ asiguratulŭ obligatŭ la serviciulŭ glótelorŭ arŭ fi convocatŭ la serviciu activŭ de rĕsboiu, și adecă la asigurărĭ până la 15,000 de florinĭ pentru suma *deplină* și până la marginea sumei de asigurare mai marĭ pe viața uneia și aceleașĭ persóne. Acéstă favóre cade bună chiar și celorŭ asigurațĭ la societate, lăsându-sĕ liberŭ a schimba polițile esistente cu cele în nouele condițiunĭ. Salutămŭ cu bucuriă acéstă nouĕ introducere, prin care se corĕspunde cu efectŭ trebuințelorŭ timpului într'unŭ modŭ atâtŭ de adâncŭ petrundĕtorŭ. Pentru representanții dătătorŭ de mĕsură a tuturorŭ marelorŭ industrii și institutelorŭ economice, este fără îndoială nu numai o problemă de afacere, ci chiar o datoriă de a ținea sémă de cestiunile dilei după putință. *Legea glótelorŭ* pune întreaga instituțiune a asigurării pe piață în fața unei astfelŭ de probleme, ce a devenitŭ o datoriă, a cărei resolvarea liberală cade mai ântâiu în sarcina puternicelorŭ societățĭ de asigurare indigene. Cum că „Assicurazioni Generali, ne uitându-șĭ posițiunea ei distinsă, s'a vĕdutŭ indemnată a face și de astă dată primulŭ pașŭ decisivŭ în această chestiune fórte importantă pentru întreaga populațiune, este demnă de tótă recunoscință.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu

„Noĭ plutimŭ acum,“ dice Stanley în notițele sale, prin brațele înguste ale rîuluĭ între insule pline cu palmĭ și cu plante bine mirositóre. Mirósele îmbĕtătóre și verdéța próspĕtă a frundelorŭ și a ierburilorŭ din când în când ne facŭ a ne uita de primejdiile, ce amenință viața nóstră.“

In 7 Februariu avură a se lupta călĕtoriĭ noștri cu o furtună; totodată isprăvindu-se lucrurile de mâncare, eĭ începură a duce o lipsă, care crescea, vĕdêndŭ cu ochiĭ. Stanley întrebà, décă nu ar fi bine sĕ se taie unulŭ dintre măgarĭ, Vangvana însă rĕspunseră, că maĭ bine voiescŭ sĕ móră de fóme, decâtŭ sĕ jertféscă vre unulŭ din credincióscle animale, ce luaseră parte la îndelungata călĕtoriă.

Ajutorulŭ veni maĭ curênd, de cum ar fi credutŭ multŭ cercațiĭ noștri călĕtorĭ. In 8 Ianuariu eĭ ajunseră la satulŭ Rubunga din Nganza, care este ușezatŭ pe partea stângă a rîuluĭ. Pe țermurele dimpotrivă alŭ luĭ Livingstone, care aicĭ apucă puținŭ câte puținŭ spre sudŭ-vestŭ, se află „orașulŭ“ Gungi. Stanley și ómeniĭ sĕĭ trebuiau sĕ'șĭ ia inima în dințĭ și sĕ debarce la Rubunga, pentru-că, décă nu șĭ-ar fi pututŭ procura proviantulŭ de lipsă, ar fi fostŭ prăpădițĭ de bună sémă cu toțiĭ.

Ce surprindere plăcută!... Locuitoriĭ de aicĭ arĕtară o purtare din cele maĭ prietinescĭ. Unŭ bĕtrânŭ, de bună sémă una dintre căpeteniĭ, se apropià de călĕtoriĭ, carĭ debarcau, și le făcŭ cu capulŭ semne binevoitóre. Stanley îĭ strânse mânile cu căldură. Uledi îlŭ îmbrățișà ca pe unŭ tată. După aceea se făcŭ cu bĕtrânulŭ frățiă de sânge, și astfelŭ pacea fŭ sigilată. Pagubă, că Stanley nu se putea înțelege prin graiŭ cu indigeniĭ aceștia, așa de bunĭ la inimă, de óre-ce eĭ nu pricepeau nicĭ limbile, pe care le vorbia Stanley, nicĭ pe acelea, pe care le vorbia tălmaciulŭ sĕu. Ințelegerea între călĕtoriĭ noștri și între buniĭ indigenĭ se putea face numaĭ prin semne. Aceștia aduseră maĭ multe legăturĭ marĭ de banane cópte, cum se cade, precum și o mare cantitate de pescĭ. Ca rĕsplată călĕtoriĭ noștri le făcură maĭ multe darurĭ. In chipulŭ acesta grijile maĭ fură uitate, și fiecare începù a privi maĭ cu încredere în viitorŭ.

Când Stanley îĭ arĕtà prin semne bĕtrânuluĭ Negru, că ar dori sĕ scie numele rîuluĭ, pe care călĕtorise până acum, acesta i rĕspunse rarŭ și deslușitŭ: „Ikutu ya Congo!

In chipulŭ acesta presupunerea de maĭ'nainte a călĕtoruluĭ nostru, care maĭ târdiu devenise convingere, se adeverì pe deplinŭ. Marele rîu, pe care plutise până acum împreună cu ómeniĭ sĕĭ, era *Congo*.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Iunie st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	105 85
Rentă de hârtiă 5%	94 60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	155 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120.25
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105 20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	125 90
Renta de hărtiă austriacă	85.10
Renta de arg. austr.	85 70
Renta de aurŭ austr.	116 80
Losurile din 1860	139 20
Acţiunile băncel austro-ungare	875 —
Act. băncel de creditŭ ung.	278.80
Act. băncel de creditŭ austr.	279.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.$^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.97
Londra 10 Livres sterlinge	126.20

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 10 Iunie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	92$^1/_2$	93$^1/_4$
Renta rom. amort. (5%)	95$^1/_2$	96—
» convert. (6%)	87—	88—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	35—
Credit fonc. rural (7%)	105$^1/_4$	106$^1/_2$
» „ „ (5%)	88—	89—
» » urban (7%)	101$^3/_4$	102$^1/_2$
» » » (6%)	93—	94—
» » » (5%)	84—	85—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14 $^1/_2$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00—	2.04

Cursulu pieţei Braşovu

din 23 Iunie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.60
Argint românesc	»	8.50	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	10.00
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 6460/1886.

Concursŭ.

Spre ocuparea postului de sub-fişcalŭ orăşenescŭ sistemisatŭ în sensulŭ §. 224 din statutulŭ comunalŭ din partea representanţei comunale cu conclusŭ dela 9 l. c. pe unŭ anŭ, începêndŭ dela 1 Iulie a. c. cu apuntamentulŭ anualŭ de 1000 fl. sĕ escrie prin acésta concursŭ.

Doritorii pentru ocuparea acestui postŭ, au pe lângă documentarea moralităţii lorŭ a arĕta că ei suntŭ advocaţĭ esaminaţĭ şi practicĭ, şi că suntŭ membrii ai camerei advocaţilorŭ din Braşovŭ, precum că cunoscŭ limba maghiară, germană şi română.

Petiţiunile astfelŭ instruite sĕ vorŭ aşterne până la ***29 Iunie a. a. órele 11 a. m. subs. magistratŭ.***

Braşovŭ, 15 Iunie 1886.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ (	—	—	12.50	—
Predealŭ (	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ (	—	—	2.27	—
Braşovŭ (	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra (	10.29	—	8.01	—
Sighişóra (	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiuşŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2 07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3 08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Cluşiu (	5.56	—	5 35	—
Cluşiu (	6.16	—	—	8.00
Nedeşdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mezö-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.41	—	—	4.06
Oradia-mare (	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena (	—	—	10.50	—
Viena (	3.00	8.50	6.05	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu (	10.01	—	5.05	6.43	—
Cluşiu (	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriş	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea (	1 36	—	—	9.31	—
Cucerdea (	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blaşŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copşa mic	5.05	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	—	—	7.14	1.09
Braşovŭ (	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ (	—	—	—	—	3.23
Predealŭ (	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	—	4 53
Szolnok (	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok (	11.02	—	11.40
Szolnok (	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timişóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşenĭ	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9 33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1.35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.